



24.3.2010

Ammatillisen peruskoulutuksen järjestäjät  
Näyttötutkintojen järjestäjät ja tutkintotoimikunnat  
Oppisopimuskoulutuksen järjestäjät

## AJANKOHTAISTA AMMATTIKOULUTUKSESSA KEVÄÄLLÄ 2010

### Ammattikoulutus Opetushallituksessa

Opetushallituksen organisaatio uudistettiin vuoden 2009 alussa. Organisaatiomuutoksen positiiviset vaikutukset ovat jo selvästi nähtävillä. Uusi Ammattikoulutus –yksikkö vastaa tutkintojen perustetyön lisäksi kehittämisestä, ennakoinnista, koulutus- ja tutkintotoimikunnista sekä tutkintojen tunnustamisesta. Tehtäväkenttä on haasteellinen, mutta työn organisointi on osoittautunut toimivaksi. Toimintamme tavoitteenamme on entistä parempi palvelukyky ja toimiminen aktiivisessa vuorovaikutuksessa ammattikoulutuksen asiantuntijoiden kanssa.

Ammattikoulutus toimintayksikön organisaatio ja yksiköiden tehtävät  
[www.oph.fi/koulutus\\_ja\\_tutkinnot/ammattikoulutus](http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/ammattikoulutus) | AM-yksikön tehtävät 30.3.2010 (pdf)

#### 1. Tutkintoja ja tutkinnon perusteita uudistetaan

- Uudet ammatillisten perustutkintojen perusteet

Kaikkien 52 ammatillisen perustutkinnon perusteet (opetussuunnitelman ja näyttötutkintojen perusteet) sekä maahanmuuttajien valmistavan koulutuksen, vammaisten opiskelijoiden valmentavan ja kuntouttavan opetuksen ja ohjauksen, talouskouluopetuksen sekä ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavan ja valmistavan koulutuksen perusteet on uudistettu siten, että koulutuksen järjestäjät ja tutkintotoimikunnat voivat ottaa ne käyttöön viimeistään 1.8.2010.

Uudistaminen on tapahtunut vaiheittain. Rakennusalan ja metsäalan perustutkintojen sekä maahanmuuttajien valmistavan koulutuksen perusteet otettiin käyttöön 1.8.2008. Yhteensä 22 perustutkinnon perusteet otettiin käyttöön 1.8.2009, mukana uusien koulutusohjelmien vuoksi uudelleen myös rakennusalan ja metsäalan perustutkintojen perusteet. Perusteiden uudistustyössä ollaan loppusuoralla ja viimeiset 30 perustutkinnon ja 3 valmistavan koulutuksen perusteet ovat valmiina käyttöön otettavaksi 1.8.2010.

Kaikki uudet perustutkintojen perusteet löytyvät osoitteesta  
[www.oph.fi/koulutuksen\\_jarjestaminen/opetussuunnitelmien\\_ja\\_tutkintojen\\_perusteet/ammattilliset\\_perustutkinnot](http://www.oph.fi/koulutuksen_jarjestaminen/opetussuunnitelmien_ja_tutkintojen_perusteet/ammattilliset_perustutkinnot)



24.3.2010

- Mitä uutta perustutkintojen perusteissa

Perusteiden uudistamisen lähtökohtana on ollut perustutkintojen tutkintorakenteen tarkistaminen työelämän osaamistarpeiden muutosten pohjalta. Uudet tutkinnon perusteet (opetussuunnitelman ja näyttötutkinnon perusteet) ovat yhteiset ammatilliselle peruskoulutukselle ja näyttötutkinnoille. Ammatilliset tutkinnon osat ja niiden ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet sekä arviointikriteerit ovat yhteiset. Ammattiosaamisen osoittamistavoissa voi olla eroja. Ammattiosaamisen arvioinnin kohteita ja kriteereitä sekä ammattitaidon osoittamistapoja on täsmennetty.

Ammatillisten perustutkintojen työelämävastaavuutta ja osaamisperusteisuutta on edelleen vahvistettu. Tutkinnot muodostuvat työelämän työ- ja toimintakokonaisuuksien mukaisista tutkinnon osista. Ammattitaitovaatimukset on määritelty työelämän edellyttämänä käytännön osaamisena. Tutkintojen suorittamismahdollisuuksia on monipuolistettu. Tutkinto on mahdollista suorittaa työelämän edellyttämää ammattipätevyyttä tuottava tutkinnon osa kerrallaan, vaikka ensisijaisena tavoitteena on koko tutkinnon suorittaminen. Ammatillisen tutkintojärjestelmän joustavuutta on lisätty monipuolistamalla mahdollisuuksia valita ammatillisiin perustutkintoihin osia muista ammatillisista tutkinnoista (pt, at, eat jopa amk). Ammattiosaamisen syventäminen on mahdollista siten, että opiskelija voi yksilöllisesti sisällyttää tutkintoonsa tutkinnon nimellislaajuutta enemmän tutkinnon osia. Ne voivat olla paikallisen työelämän tarpeiden pohjalta suunniteltuja. Joustavuus mahdollistaa opiskelijalle henkilökohtaisten opintopolkujen rakentamisen ja koulutuksen järjestäjälle mahdollisuuden vastata joustavasti alueellisen ja paikallisen työelämän tarpeisiin.

Kaikkien tutkintojen ammatillisiin tutkinnon osiin on sisällytetty yrittäjyysosaamista sekä terveyttä, turvallisuutta sekä työ- ja toimintakykyä tukevia osioita. Ammattitaitoa täydentävät tutkinnon osat (yhteiset opinnot) täydentävät ammatillisten tutkinnon osien tuottamaa osaamista. Elinikäisen oppimisen avaintaitojen osuutta on vahvistettu ja ne on sisällytetty sekä ammatillisten että ammattitaitoa täydentävien tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksiin ja arviointikriteereihin.

- Uusien perustutkinnon perusteiden tarjoamat mahdollisuudet monipuolisesti käyttöön

Työelämälähtöisyyden ja uusien tutkinnon perusteiden mahdollistaman jouston ja henkilökohtaisten opintopolkujen toteutuminen työelämälähtöisesti edellyttää koulutuksen ja tutkinnon järjestäjien, oppisopimustoimijoiden, työpaikkojen ja ammattikoulutuksen sidosryhmien tiivistä yhteistyötä. Perusteet tuovat aiempaan verrattuna helpotusta koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman laadintaan. Työelämän työ- ja toimintakokonaisuuspohjaisia tutkinnon osia ja niiden ammattitaitovaatimuksia ei ole tarkoitus koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa enää määritellä uudelleen, vaan



24.3.2010

niiden pohjalta voidaan suoraan sekä suunnitella ammattitaidon arviointi että oppimisympäristöt, opetus ja ohjaus, joiden avulla opiskelijat ja tutkinnon suorittajat saavuttavat perusteiden mukaisen ammattitaidon.

Opetussuunnitelman mukainen tai näyttötutkintoon valmentava koulutus tulee järjestää siten, että tutkinto voidaan päätoimisesti opiskellen suorittaa sen laajuutta vastaavassa ajassa silloin, kun henkilöllä ei ole aikaisemmin hankittua osaamista (asetus ammatillisesta koulutuksesta 811/1998 § 2). Jos opiskelija tarvitsee joko ammattitaitonsa syventämiseen tai paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin vastaamiseen yksilöllisiä lisäopintoja, tämän tulee näkyä opiskelijan henkilökohtaisesta opiskelusuunnitelmasta. Lain ammatillisesta koulutuksesta (630/1998) 31 §:n mukaan opiskelijan tulee suorittaa opintonsa enintään yhtä vuotta opintojen laajuudeksi määriteltäviksi aikaa pidemmässä ajassa, jollei opiskelijalle perustellusta syystä myönnetä suoritusajaksi pidennystä. Tutkintotodistus tulee kirjoittaa siten, että siinä todetaan, minkä 120 opintoviikon laajuisen tutkinnon henkilö on suorittanut. Lisäksi siinä on todettava, mitä lisäopintoja on suoritettu.

Uudet tutkinnon perusteet mahdollistavat myös yksilölliset valinnat muista ammatillisista tutkinnoista osana perustutkintokoulutusta. Muiden tutkinnon osien sisällyttäminen opiskelijan suorittamaan tutkintoon edellyttää, että ne on kirjattu opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan.

Koulutuksen järjestäjä voi itse tarjota vain sellaisten tutkintojen osia, joihin sillä on järjestämislupa. Jos koulutuksen järjestäjällä ei ole järjestämislupaa johonkin tutkintoon, jonka osia se haluaa tarjota opiskelijoilleen, tutkinnon osat on hankittava (ks. laki ammatillisesta koulutuksesta (630/1998 § 10) sellaiselta koulutuksen järjestäjältä, jolla on lupa ko. tutkinnon järjestämiseen. Koulutuksen järjestäjälle, jolta tutkinnon osia hankitaan, koulutus on maksullista palvelutoimintaa, eikä se voi ilmoittaa kyseisiä opiskelijoita laskentapäivänä opiskelijamääriin. Tämä koulutuksen järjestäjä ilmoittaa koulutuksen kustannukset maksullisen palvelutoiminnan kustannuksiin. Koulutuksen järjestäjä, joka koulutuksen ostaa, ilmoittaa opiskelijat ja kustannukset valtionosuuspohjaan. (Tarkemmat ohjeet opiskelijoiden ilmoittamisesta ja kustannustiedonkeruusta Opetushallituksen ko. tiedonkeruuta koskeissa ohjeissa)

Silloin, kun ammatti- tai erikoisammattitutkinnon osa korvaa kokonaan jonkin perustutkinnon pakollisen tai valinnaisen tutkinnon osan (osaamisen tunnustaminen), hyväksytty –arvosanalla suoritettu tutkinnon osa muunnetaan seuraavasti. Ammatti- tai erikoisammattitutkinnon osan hyväksytty suoritus vastaa arvosanaa 2 perustutkinnon arvosana-asteikolla 1–3. Mikäli opiskelija/tutkinnon suorittaja katsoo, että hänen osaamisensa vastaa arvosanaa 3, hänen on osoitettava osaamisensa ammattiosaamisen näytöllä.



24.3.2010

- Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteita uudistetaan

Opetushallitus uudistaa vuosittain ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteita sekä laatii perusteita tutkintorakenteeseen tullessiin uusiin tutkintoihin niin, että vuosittain otetaan n. 40 uutta tai uudistettua perustetta käyttöön.

Tiedot uudistettavista ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteista löytyvät Opetushallituksen verkkosivuilta osoitteesta [www.oph.fi/koulutuksen\\_jarjestaminen/opetussuunnitelmien\\_ja\\_tutkintojen\\_peruste\\_et/nayttotutkintojen\\_uudistaminen](http://www.oph.fi/koulutuksen_jarjestaminen/opetussuunnitelmien_ja_tutkintojen_peruste_et/nayttotutkintojen_uudistaminen)

Lisätietoja

yksikön päällikkö, opetusneuvos Sirkka-Liisa Kärki, puh. 040 348 7736, [sirkka-liisa.karki@oph.fi](mailto:sirkka-liisa.karki@oph.fi)  
opetusneuvos Susanna Tauriainen, puh. 040 348 7781, [susanna.tauriainen@oph.fi](mailto:susanna.tauriainen@oph.fi)  
opetusneuvos Anne Huhtala, puh. 040 348 7829, [anne.huhtala@oph.fi](mailto:anne.huhtala@oph.fi)  
opetusneuvos Tor Lindholm, puh. 040 348 7699, [tor.lindholm@oph.fi](mailto:tor.lindholm@oph.fi) sekä  
tutkintokohtaiset vastuuhenkilöt:  
[www.oph.fi/download/122397\\_AMTU\\_asiantuntijat\\_250310.pdf](http://www.oph.fi/download/122397_AMTU_asiantuntijat_250310.pdf)

## 2. Kansallisen tutkintojen viitekehysten valmistelu etenee

Suomen tutkintojen ja muutoin hankitun osaamisen kansallinen viitekehys (NQF) on viimeistelyvaiheessa. Viitekehystä ja sen toimeenpanoa koskevat säädökset tullaan ilmeisesti antamaan kesäkuussa 2010. Viitekehys tulee olemaan kahdeksantasoinen. Vuoteen 2012 mennessä uusissa tutkintotodistuksissa, muissa todistuksissa ja EUROPASS - asiakirjoissa on selkeä maininta EQF - viitekehysten tasosta. Opetushallitus toimii Kansallisen viitekehysten koordinaatiopisteenä (NCP).

Lisätietoja verkkosivuilta

[http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44\\_en.htm](http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44_en.htm)  
[www.oph.fi/tutkintojentunnustaminen](http://www.oph.fi/tutkintojentunnustaminen) , [www.oph.fi/examenerkannande](http://www.oph.fi/examenerkannande) ,  
[www.oph.fi/recognition](http://www.oph.fi/recognition) , [recognition@oph.fi](mailto:recognition@oph.fi)

sekä

yksikön päällikkö, opetusneuvos Sirkka-Liisa Kärki, puh. 040 348 7736, [sirkka-liisa.karki@oph.fi](mailto:sirkka-liisa.karki@oph.fi)  
yksikön päällikkö, opetusneuvos Carita Blomqvist, puh. 040 348 7128, [carita.blomqvist@oph.fi](mailto:carita.blomqvist@oph.fi) .

## 3. Ammatillisen tutkintojärjestelmän kehittämishanke (TUTKE) kehittää tutkintojärjestelmää

Opetusministeriö käynnisti 27.2.2009 ammatillisen tutkintojärjestelmän kehittämishankkeen (TUTKE) ja asetti hankkeelle ohjausryhmän. Hankkeen tehtävänä on:



24.3.2010

1. selvittää alakohtaisesti tarpeet lisätä ammatillisen tutkintojärjestelmän joustavuutta lisäämällä
2. edelliseen yhdistyen arvioida alakohtaisesti, muodostavatko alan perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnot alan nykytarpeita vastaavan kokonaisuuden
3. tehdä ehdotukset tutkintotoimikuntajärjestelmän kehittämistarpeista ja ehdotusten edellyttämistä resursseista
4. tehdä ehdotukset tutkintosuoritusten arvioijien hankkimisen ja arviointiosaamisen kehittämistarpeista ja ehdotusten edellyttämistä resursseista.

TUTKE –ohjausryhmä tekee väliraportissaan maaliskuussa 2010 opetusministeriölle esitykset tutkintotoimikuntajärjestelmän kehittämisestä sekä tutkintosuoritusten arvioijien hankkimisen ja arviointiosaamisen kehittämisestä. Tutkintojärjestelmän kehittämistä koskevat esitykset valmistuvat loppuvuodesta.

Lisätietoja

yksikön päällikkö, opetusneuvos Sirkka-Liisa Kärki, puh. 040 348 7736, [sirkka-liisa.karki@oph.fi](mailto:sirkka-liisa.karki@oph.fi)  
opetusneuvos Susanna Tauriainen, puh. 040 348 7718, [susanna.tauriainen@oph.fi](mailto:susanna.tauriainen@oph.fi)  
opetusneuvos Anne Huhtala, puh. 040 348 7829, [anne.huhtala@oph.fi](mailto:anne.huhtala@oph.fi) .

#### 4. Tulevaisuutta ennakoidaan ja suunnitellaan

- Aloittajatarpeita tarkistettu

Opetushallituksessa on ennakoitu vuoteen 2020 ulottuvaa työvoiman kysyntää ja siihen perustuvia 2010 – luvun alkupuolen koulutuksen aloittajatarpeita. Työ on vuonna 2007 valmistuneen samaa ajanjaksoa koskeneen ennakoinnin tarkiste. Siinä on otettu huomioon vuoden 2008 loppupuolella alkaneen talouden taantuman vaikutuksia työvoiman kysynnän kehitykseen ja pitkän aikavälin koulutustarpeisiin. Ennakointityötä on hyödynnetty vuosien 2007–2012 koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman tavoitteiden väliarvioinnissa.

Raportti on saatavissa osoitteessa:

[www.oph.fi/julkaisut/2009/koulutus\\_ja\\_tyovoiman\\_kysynta\\_2020\\_valiarvio](http://www.oph.fi/julkaisut/2009/koulutus_ja_tyovoiman_kysynta_2020_valiarvio).

- Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman 2011-2016 valmistelu käynnistynyt

Opetusministeriö on käynnistänyt vuosia 2011 – 2016 koskevan koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman aloittajavoitteiden valmistelun Koulutustarjonta 2016 –työryhmässä. Valtioneuvosto vahvistaa uuden kehittämissuunnitelman vuoden 2011 lopussa. Valmistelutyöhön liittyy valtakunnallisen ennakointityön ohella myös alueellisten työvoima- ja koulutustarpeiden ennakointi, josta vastaavat maakunnan liitot yhteistyössä alueiden työelämän ja koulutuksen edustajien kanssa. Työ käynnistyy keväällä 2010. Opetushallitus tukee alueellista ennakointia.



24.3.2010

- Valtakunnallinen ammatillisten osaamistarpeiden ennakointi

Opetushallituksessa on meneillään valtakunnallinen ammatillisten osaamistarpeiden ennakointiprojekti (VOSE). Euroopan sosiaalirahaston tuella toteutettavan projektin keskeisenä tavoitteena on kehittää osaamistarpeiden ennakointimalli, joka käsittää ennakoinnin prosessit, menetelmät, verkostot ja tiedonkulkujärjestelmän. Ennakointimallilla pyritään tuottamaan sellaista tietoa työelämän tulevaisuuden osaamistarpeista, jota voidaan hyödyntää koulutuksen sisältöjen kehittämisessä (esim. opetussuunnitelmat ja tutkintojen perusteet) kaikilla koulutusasteilla. Mallia kokeillaan kahdella alalla, kiinteistö- ja rakennusalalla sekä sosiaali- ja terveysalalla (lähinnä lasten päivähoito). Projekti päättyy 31.5.2011.

Raportti on saatavissa osoitteessa:

[www.oph.fi/tietopalvelut/ennakointi/osaamistarpeiden\\_ennakointi/vose-projekti](http://www.oph.fi/tietopalvelut/ennakointi/osaamistarpeiden_ennakointi/vose-projekti)

Lisätietoja

yksikön päällikkö, opetusneuvos Matti Kimari, puh. 040 348 7750,

[matti.kimari@oph.fi](mailto:matti.kimari@oph.fi)

projektipäällikkö Ulla Taipale-Lehto (VOSE- hanke), puh. 040 348 7760,

[ulla.taipale-lehto@oph.fi](mailto:ulla.taipale-lehto@oph.fi)

## 5. Koulutus- ja tutkintoimikunnat

- Koulutustoimikunnat

Koulutustoimikunnat ovat merkittävä toimija ammatillisen koulutuksen kehittämistyössä edistäessään koulutuksen ja työelämän vuorovaikutusta ja toimiessaan ennakoinnin asiantuntijaeliminä. Uudet koulutustoimikunnat (34 toimikuntaa) on asetettu kaudelle 1.2–31.12.2010. Parhaillaan työskentelee opetusministeriön asettama työryhmä, joka kevään kuluessa valmistelee esitykset koulutustoimikuntien tehtävien ja koulutustoimikuntarakenteen kehittämisestä.

Tietoja koulutustoimikuntien toiminnasta löytyy osoitteessa

[www.oph.fi](http://www.oph.fi) | Koulutus ja tutkinnot | Ammattikoulutus | Koulutustoimikunnat.

- Tutkintotoimikunnat

Tutkintotoimikuntien toimikausi päättyy ja uudet tutkintotoimikunnat asetetaan 1.8.2010 alkaen kolmivuotiskaudeksi. Tutkintotoimikuntia on runsaat 150 kpl. Opetushallitus on pyytänyt järjestöjä esittämään jäsen ehdokkaita tutkintotoimikuntiin, jotta uudet toimikunnat voidaan asettaa viimeistään kesään mennessä.



24.3.2010

Tietoja tutkintotoimikuntien toiminnasta löytyy osoitteissa  
[www.oph.fi](http://www.oph.fi) | Koulutus ja tutkinnot | Ammattikoulutus | Tutkintotoimikunnat  
[www.oph.fi](http://www.oph.fi) | Koulutus ja tutkinnot | Ammattikoulutus | Näyttötutkinnot |  
Tutkintotoimikunnat.

Lisätietoja

yksikön päällikkö, opetusneuvos Seppo Hyppönen, puh. 040 348 7716,  
[seppo.hypponen@oph.fi](mailto:seppo.hypponen@oph.fi).

## 6. Tutkintojen tunnustaminen ja vertailu

Tutkintojen tunnustaminen ja vertailu –yksikkö tekee päätöksiä ulkomaisten (korkeakoulu)tutkintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta tai niiden antamasta ammattipätevyydestä Suomessa. Ulkomaisen toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneille annetaan lausuntoja, joissa kuvataan tutkinnon sisältöä, tasoa ja sen antamaa pätevyyttä lähtömaassa. Mahdollisuuksien mukaan tutkintoa verrataan sitä Suomessa lähinnä vastaavaan tutkintoon. Yksikkö antaa tarvittaessa lausuntoja myös kansainväliseen käyttöön Suomessa suoritetuista tutkinnoista. Oppilaitoksille annetaan tietoa ulkomaisista tutkinnoista ja tutkintojärjestelmistä. Yksikkö toimii Suomen Europassikeskuksena ja hallinnoi mm. Europass –liikkuvuustodistusta.

Verkkosivut [www.oph.fi/tutkintojentunnustaminen](http://www.oph.fi/tutkintojentunnustaminen) uudistettiin vuoden vaihteessa. Tutkintojen tunnustamista ja vertailua koskeva painettu tiedotusmateriaali uusitaan keväällä 2010. Yleisoppaan lisäksi valmistuu lyhyt Suomessa harvinaisille kielille käännettävä tiedote tutkintojen tunnustamisesta sekä opas ulkomailla suoritettujen opettajatutkintojen vastaavuudesta Suomessa.

Lisätietoja

yksikön päällikkö, opetusneuvos Carita Blomqvist, puh. 040 348 7128,  
[carita.blomqvist@oph.fi](mailto:carita.blomqvist@oph.fi) tai [recognition@oph.fi](mailto:recognition@oph.fi).

## 7. Ammattikoulutuksen kehittämishankkeilla uusia toimintamalleja

- Valtionavustukset ammatillisen koulutuksen kehittämiseen ja erityistehtäviin

Valtion vuoden 2010 talousarvioon on varattu määrärahaa ammatillisen koulutuksen järjestäjille myönnettäviin valtionavustuksiin. Nämä valtionavustukset on ryhmitelty kahteen toteuttamisohjelmaan: toteuttamisohjelma 1. Työelämälähtöisen ammatillisen koulutuksen kehittäminen ja toteuttamisohjelma 2. Alakohtainen ja erityisalueiden kehittäminen. Näihin molempiin sisältyy useita hankeryhmiä.



24.3.2010

- Valtionavustukset ammatillisen lisäkoulutuksen laadun kehittämiseen

Työelämän ja kehittämis- ja palvelutehtäviin liittyvät valtion erityisavustuksen jako siirtyi 1.1.2010 ELY -keskuksille. Opetushallitus myöntää edelleen ammatilliseen aikuiskoulutuksen/lisäkoulutuksen laadun kehittämiseen valtion erityisavustuksia.

Toteuttamisohjelmasta 3. Ammatillisen lisäkoulutuksen/aikuiskoulutuksen kehittäminen, myönnetään avustuksia seuraaviin hankeryhmiin:

Koulutuksen laadun ja laadunhallinnan kehittäminen  
Näyttötutkintojen koe- ja materiaali-palvelujen kehittäminen Tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntävien oppimisympäristöjen kehittäminen  
Maahanmuuttajien ammatillisen aikuiskoulutuksen kehittäminen.

Tiedot haettavana olevista valtionavustuksista ovat osoitteessa [www.oph.fi](http://www.oph.fi) | Rahoitus | Valtionavustukset | Ajankohtaiset haut

#### Lisätietoja

yksikön päällikkö, opetusneuvos Mari Räcköläinen, puh. 040 348 7293, [mari.rackolainen@oph.fi](mailto:mari.rackolainen@oph.fi)  
opetusneuvos Marja Hollo, puh. 040 348 7800, [marja.hollo@oph.fi](mailto:marja.hollo@oph.fi)  
(toteuttamisohjelma 1)  
erityisasiantuntija Annikki Häkkinä, puh. 040 348 7870, [annikki.hakkila@oph.fi](mailto:annikki.hakkila@oph.fi)  
(toteuttamisohjelma 2)  
opetusneuvos Sanna Penttinen, puh. 040 348 7414, [sanna.penttinen@oph.fi](mailto:sanna.penttinen@oph.fi)  
(toteuttamisohjelma3).

- Oppisopimuskoulutuksen laadun ja rahoituksen kehittämishankkeet

Opetusministeriö on käynnistänyt oppisopimuksen laadun ja rahoituksen kehittämishankkeet. Oppisopimuskoulutuksen rahoitusjärjestelmän kehittämishanke jättää loppuraportin vuoden loppuun mennessä.

Laadun kehittämishanke toteutetaan yhteistyössä Opetushallituksen, Oppisopimuskoulutuksen järjestäjien yhdistyksen ja työelämän järjestöjen kanssa. Laadun kehittämishankkeessa on tehtävänä:

- 1) laatia oppisopimuskoulutuksen järjestämistä koskevan viranomaistoiminnan laatukriteerit, ehdotukset toimenpiteiksi, joiden perusteella ohjausjärjestelmää kehitetään hallinnollisten käytäntöjen selkeyttämiseksi ja yhdenmukaistamiseksi
- 2) työpaikalla tapahtuvan oppimisen vastuut ja velvoitteet koulutuksen järjestäjän, työnantajan ja opiskelijan näkökulmista sekä niiden toteutumisen varmistavat ohjaukselliset kehittämistoimenpiteet
- 3) esitykset oppisopimuskoulutuksen tarjonnan ja järjestämisen kysyntälähtöisyyden edistämistä koskevista toimenpiteistä
- 4) edellä mainittujen toimenpiteiden vaikutukset lainsäädäntöön ja muuhun ohjeistukseen.



24.3.2010

Hankkeen väliraportti valmistuu huhtikuussa ja loppuraportti 31.10.2010.

Lisätietoja

johtaja Pasi Kankare, 040 348 7672, [pasi.kankare@oph.fi](mailto:pasi.kankare@oph.fi)  
yksikön päällikkö, opetusneuvos Mari Räcköläinen, puh. 040 348 7293,  
[mari.rakkolainen@oph.fi](mailto:mari.rakkolainen@oph.fi)  
opetusneuvos Lea Lakio, puh.040 348 7643, [lea.lakio@oph.fi](mailto:lea.lakio@oph.fi)

- Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus (Ammattistartti) vakinaistuu

Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavan ja valmistavan koulutuksen kokeilu on päättymässä. Koulutus vakinaistuu 1.8.2010 alkaen. Ammatillista koulutusta koskevaan lakiin ja asetukseen on tehty tarvittavat muutokset (L 892/2009) ja (A 1137/2009). Opetushallitus on päättänyt koulutusta varten opetussuunnitelman perusteet 17.2.2010. Koulutus on laajuudeltaan 20–40 ov ja se on tarkoitettu erityisesti sellaisille perusopetuksen päättäneille nuorille, joilla ei vielä ole selkiintynyttä käsitystä ammatinvalinnastaan tai joilla ei ole riittäviä valmiuksia opinnoista suoriutumiseen. Koulutuksen järjestämisluvat on haettava 15.4.2010 mennessä. Opetushallitus myöntää järjestämisluvan saaneille koulutuksen järjestäjille koulutuksen vakinaistamista tukeviin toimenpiteisiin valtionavustuksia. Kokeilun päätösseminaari järjestetään Jyväskylässä 12–13.4.2010.

Tilaisuuden ohjelma ja ilmoittautuminen ovat sivuilla  
[www.edu.fi/ammattillinen/ammattistartti](http://www.edu.fi/ammattillinen/ammattistartti)

Lisätietoja

opetusneuvos Ulla Aunola, puh. 040 348 7697, [ulla.aunola@oph.fi](mailto:ulla.aunola@oph.fi)  
yksikön päällikkö, opetusneuvos Sirkka-Liisa Kärki, puh. 040 348 7736  
[sirkka-liisa.karki@oph.fi](mailto:sirkka-liisa.karki@oph.fi)

- Pääsy- ja soveltuvuuskokeiden ja kielikokeiden kehittämishanke ammatillisessa peruskoulutuksessa

Opetusministeriö on käynnistänyt ammatillisen peruskoulutuksen pääsy- ja soveltuvuuskokeiden ja kielikokeiden kehittämishankkeen, jossa kehitetään kokeiden valtakunnallisuutta ja opiskelijaksi ottamisen perusteita ja tuotetaan malleja valtakunnallisten kokeiden sisällöistä ja toteuttamistavoista. Hanke toteutetaan ajalla 10/2009–12/2010 Opetushallituksen ja koulutuksen järjestäjien yhteistyönä. Hankkeen koordinaattorina toimii Espoon koulutuskuntayhtymä OMNIA.

Lisätietoja

yksikön päällikkö, opetusneuvos Mari Räcköläinen, puh. 040 348 7293,  
[mari.rakkolainen@oph.fi](mailto:mari.rakkolainen@oph.fi)



24.3.2010

- Ammatillisen koulutuksen laatupalkintokilpailu 2010 ja ammatillisen koulutuksen laadunhallinnan kansallinen verkosto

Opetusministeriön ja Opetushallituksen yhteistyönä toteutettava ammatillisen koulutuksen laatupalkintokilpailu on käynnistynyt. Kilpailun esite, ohjeet ja hakulomakkeet, joissa on yksityiskohtaisia tietoja palkinnon hakemisesta ja kilpailuprosessista, ovat saatavissa Opetushallituksen verkkosivuilta [www.oph.fi](http://www.oph.fi). Vuonna 2010 kilpailun erityisteema on opettajien työelämäosaamisen kehittäminen ja työpaikkaohjaajien koulutus. Hakuaika päättyy 14.5.2010.

Opetushallitus osallistuu ammatillisen koulutuksen eurooppalaisen laatuverkoston toimintaan ja toimii laadunhallinnan kansallisena yhteyspisteenä. Osana kansallisen yhteyspisteen toimintaa Opetushallitus tukee yhdessä Opetusministeriön kanssa vapaaehtoisuuteen perustuvan ammatillisen koulutuksen laadunhallinnan parissa toimivien verkostoitumista. Laatuverkoston tavoitteena on tarjota ammatillisen koulutuksen laadunhallinnan parissa toimiville mahdollisuus vapaamuotoisesti jakaa kokemuksia ja hyviä käytäntöjä. Laatuverkosto kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa yhteisesti valittavan laadunhallintaan liittyvän teeman puitteissa.

Ammatillisen koulutuksen laadunhallintaa koskevaa tietoa on saatavilla [www.oph.fi/koulutuksen\\_jarjestaminen/laadunhallinta](http://www.oph.fi/koulutuksen_jarjestaminen/laadunhallinta).

#### Lisätietoja

opetusneuvos Leena Koski, puh. 040 348 7769, [leena.koski@oph.fi](mailto:leena.koski@oph.fi)  
ylitarkastaja Eeva Löfström, puh. 040 348 7739,  
[eeva.lofstrom@oph.fi](mailto:eeva.lofstrom@oph.fi).

- Laajennetun työssäoppimisen kokeilu

Syksyllä 2008 alkaneissa kokeiluissa tavoitteena on edistää työssäoppimisen laajempaa ja monipuolisempaa hyödyntämistä ammatillisen peruskoulutuksen työelämälähtöisyyden kehittämisessä ottaen huomioon opiskelijoiden yksilölliset tarpeet ja suunnitelmat. Kokeiluissa selvitetään ja kokeillaan, kuinka yksilöllinen ja työelämälähtöinen ammatillinen opiskelu edistää ammatillisten perustutkintojen suorittamista ja tukee siirtymistä koulutuksesta työelämään. Tällä hetkellä kokeilussa on mukana 22 koulutuksen järjestäjää.

Kokeiluhankkeiden esittelyt, vuonna 2008 alkaneiden kokeilujen väliraporttien yhteenveto sekä vuonna 2009 alkaneiden kokeilujen alkukartoitusten yhteenveto ovat luettavissa hankkeen verkkosivuilla:  
<http://toplaaja.wikispaces.com/>.



24.3.2010

Työssäoppimisen laajentamiskokeiluihin on haettavissa valtionavustuksia keväällä 2010 ja vuonna 2011, mikäli valtion talousarviossa osoitetaan tarvittavat määrärahat. Koulutuksen järjestäjien toivotaan osallistuvan yhdessä työelämän yhteistyökumppanien kanssa näihin mahdollisiin tuleviin hakuihin.

Lisätietoja opetusneuvos Marja Hollo, puh. 040 348 7800, [marja.hollo@oph.fi](mailto:marja.hollo@oph.fi)

- Työnjohtokoulutuskokeilu etenee suunnitellusti

Työnjohtokoulutuskokeilu kone- ja metalli-, auto-, kuljetus- sekä kaupan alalla etenee kahdentoista koulutuksen järjestäjän toimesta kokeiluohjelman mukaisesti. Siitä huolimatta, että taantuma on vaikeuttanut kokeilukoulutuksen käynnistymistä erityisesti autoalalla, opiskelijamäärässä on saavutettu tavoitteeksi asetettu 200 opiskelijaa. Vuoden 2010 aikana opiskelijamäärä tulee kasvamaan noin 300 opiskelijaan. Ensimmäisten opiskelijoiden koulutus päättyy nyt keväällä. Pääosa vuonna 2009 kokeilukoulutuksessa aloittaneista opiskelijoista tulee saamaan opintonsa päätökseen kevään 2011 aikana. Koulutuskokeilun viimeiset opiskelijoiden sisäännotot ajoittuvat vuodelle 2011 ja kokeilukoulutus päättyy viimeistään 31.12.2012, ellei opetusministeriö päätä kokeilun jatkamisesta. Koulutuskokeilua koordinoivat Pirkanmaan koulutus konserni-kuntayhtymä ja Tampereen kaupunki. Ensimmäinen väliraportti valmistuu kevään 2010 aikana ja ensimmäiset arviot koulutus-kokeilun tuloksista saadaan väliraporttiarvioinnin pohjalta toukokuussa.

Lisätietoja

koko kokeilu ja  
kone- ja metalliala  
auto- ja kuljetusala  
kaupan ala

yli-insinööri Seppo Valio, puh. 040 348 7784, [seppo.valio@oph.fi](mailto:seppo.valio@oph.fi)  
yli-insinööri Timo Repo, puh. 040 348 7359, [timo.repo@oph.fi](mailto:timo.repo@oph.fi)  
opetusneuvos Anne Huhtala, puh. 040 348 7829, [anne.huhtala@oph.fi](mailto:anne.huhtala@oph.fi)

- Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen nykytila ja hyvät käytännöt -hankkeen loppuraportti valmistunut

Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen hyvien käytäntöjen kokoaminen ja levittäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa –hankkeen tavoitteena on ollut kartoittaa osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen nykytilannetta ammatillisessa peruskoulutuksessa sekä kerätä osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen hyviä käytäntöjä. Hanke toteutettiin Opetushallituksen, Jyväskylän koulutuskuntayhtymän Jyväskylän ammattiopiston ja Jyväskylän yliopiston koulutuksen tutkimuslaitoksen kanssa. Nykytilan ja hyvien käytäntöjen lisäksi raportissa on esitetty myös ehdotuksia tunnistamis-käytänteiden ja toimintatapojen kehittämiseksi.



24.3.2010

Hankkeen loppuraportti ”Tohditko tunnistaa? Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen nykytila ja kehittämishaasteet ammatillisessa peruskoulutuksessa” on luettavissa osoitteessa

[www.oph.fi/maksuttomat\\_julkaisut](http://www.oph.fi/maksuttomat_julkaisut) (julkaistaan myöhemmin)

[www.jamk.fi/kirjasto/julkaisut/julkaisuja/2/105\\_2010\\_tohditko\\_tunnistaa](http://www.jamk.fi/kirjasto/julkaisut/julkaisuja/2/105_2010_tohditko_tunnistaa)

Lisätietoja

opetusneuvos Pirkko Laurila, puh. 040 348 7775, [pirkko.laurila@oph.fi](mailto:pirkko.laurila@oph.fi).

- Opintosuoritusten siirtojärjestelmän (ECVET) käyttöön ottoon valmistaudutaan

Euroopan komissio antoi kesäkuussa 2009 jäsenmailleen ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten siirtojärjestelmää (European Credit Transfer System for Vocational Education and Training – ECVET) koskevan suosituksen. ECVET- järjestelmää voidaan käyttää apuna toisessa Euroopan maassa hankitun osaamisen ja suoritettujen opintojen tunnustamisessa. ECVET- järjestelmä valmistaudutaan ottamaan täysimittaisesti käyttöön vuoteen 2012 mennessä.

[http://ec.europa.eu/education/policies/educ/ecvet/index\\_en.html](http://ec.europa.eu/education/policies/educ/ecvet/index_en.html)

Suomessa opintosuoritusten siirtojärjestelmän testausta jatketaan Opetushallituksen tukemassa FINECVET 3 -hankkeessa. Hankkeen kolmas vaihe laajentaa kokeilutoimintaa perustutkinnoista ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin. Kokeilutoiminta kohdistuu ECVET- prosessin eri vaiheisiin ja tuottaa käyttöönottoa varten tarvittavia malleja sekä toimintaprosesseja että dokumentointia varten. Projekti päättyy joulukuussa 2011. Tietoja projektista osoitteessa [www.finecvet.fi](http://www.finecvet.fi)

Lisätietoja

erityisasiantuntija Hanna Autere, puh. 040 348 7707, [hanna.autere@oph.fi](mailto:hanna.autere@oph.fi)

Pasi Kankare  
johtaja  
Ammattikoulutus

Sirkka-Liisa Kärki  
yksikön päällikkö  
Tutkinnot

Mari Räcköläinen  
yksikön päällikkö  
Ammatillisen  
koulutuksen kehittäminen

Matti Kimari  
yksikön päällikkö  
Ennakointi

Seppo Hyppönen  
yksikön päällikkö  
Koulutus- ja tutkinto-  
toimikunnat

Carita Blomqvist  
yksikön päällikkö  
Tutkintojen tunnustaminen  
ja vertailu